

ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กร ของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๖๓ เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมินและบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมินและบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายภายในสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ (๑) และ (๙) ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมินและบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมินและบริหารความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายภายในสำหรับผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๑๐) ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องกำหนดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงโดยกำหนดเป็นนโยบายและจัดให้มีระเบียบวิธีการประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงภายในองค์กร โดยให้เจ้าหน้าที่ภายในองค์กรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๔ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรโดยนำปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า พื้นที่หรือประเทศ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ หรือช่องทางในการให้บริการมาประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยง โดยมีแนวทางในการพิจารณา ดังต่อไปนี้

(๑) ความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า ให้พิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยงของลูกค้าทั้งหมดภายในองค์กรตามปัจจัยความเสี่ยงที่กำหนดในประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง

(๒) ความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ให้พิจารณาจากสถานที่ตั้ง สาขา พื้นที่ให้บริการ หรือแหล่งที่มาของรายได้ขององค์กร ซึ่งอยู่ในพื้นที่เชิงภูมิศาสตร์หรือประเทศในข้อใดข้อหนึ่งที่น่าจะทำให้เกิดความเสียหายสูงตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง พื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูง ที่ต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นและใช้มาตรการตอบโต้ อาจส่งผลให้องค์กรมีความเสี่ยงสูงขึ้น

(๓) ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ให้พิจารณาจากลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนเงินสดที่ผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นสามารถรองรับได้

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอนหรือเปลี่ยนมือให้แก่บุคคลอื่นได้ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นตามมูลค่า ความถี่ ความรวดเร็ว หรือความสะดวก ในการโอนหรือเปลี่ยนมือ

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถใช้หรือนำไปใช้ได้ต่างประเทศ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นหากผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นสามารถใช้ข้ามประเทศได้

(๔) ความเสี่ยงเกี่ยวกับช่องทางในการให้บริการ โดยให้คำนึงถึงการให้บริการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมแบบไม่พบหน้าลูกค้า (Non-face-to-face) และแบบพบหน้าลูกค้า (face-to-face)

สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องนำผลของการประเมินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) มาพิจารณากำหนดมาตรการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงให้เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว

ข้อ ๕ ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ จัดให้มีระเบียบวิธีการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงภายในองค์กรตามข้อ ๔ และให้นำผลการประเมินและบริหารความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงระดับชาติที่สำนักงานจัดทำขึ้นมาพิจารณาประกอบด้วย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยต้องกำหนดและดำเนินการตามนโยบายและระเบียบวิธีการที่เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ในการรับลูกค้า สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องกำหนดกระบวนการเพื่ออนุมัติการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรม หรือปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมกับลูกค้า โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การจัดให้ลูกค้าแสดงตน การระบุตัวตนของลูกค้า และการพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้าและผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้ากับข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ดังนี้

(ก) เพื่อให้บรรลุนโยบายและระเบียบวิธีการรับลูกค้าให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องจัดให้มีแนวทาง หรือวิธีการ หรือคู่มือเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติ

(ข) การรับลูกค้าเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการขอหรือแสวงหาข้อมูลการแสดงตนของลูกค้า และการระบุตัวตนของลูกค้า การตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า การพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า การหาผู้ได้รับประโยชน์ที่แท้จริงของลูกค้า การตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนด และการอนุมัติหรือปฏิเสธการสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรม นับแต่เมื่อได้รับแจ้งความประสงค์จากลูกค้า

(๒) การบริหารและบรรเทาความเสี่ยง สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องกำหนดหลักการบริหารความเสี่ยงสำหรับลูกค้าทั้งหมด โดยต้องพิจารณาปัจจัยในการกำหนดความเสี่ยงไม่น้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด และต้องดำเนินการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงตลอดระยะเวลาที่ยังดำเนินความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้าและสิ้นสุดลงเมื่อยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้า ดังนี้

(ก) สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องประเมินความเสี่ยงของลูกค้าตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้บรรลุนโยบายและระเบียบวิธีการบริหารความเสี่ยง พร้อมทั้งต้องจัดทำแนวทาง หรือวิธีการ หรือคู่มือเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติ ในการบริหารความเสี่ยงของลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจในบริการทุกประเภทและในทุกช่องทางที่ให้บริการ

(ข) การบริหารความเสี่ยง เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการประเมินเพื่อระบุและพิสูจน์ทราบตัวตนของลูกค้า การกำหนดระดับความเสี่ยงสำหรับลูกค้าแต่ละราย การตรวจสอบความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรมซึ่งสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า การตรวจทานข้อมูลการพิสูจน์ทราบลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า การทบทวนการประเมินความเสี่ยง จนถึงการยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับลูกค้าแต่ละราย

(๓) การรายงานธุรกรรมมายังสำนักงานให้กำหนดประเภทธุรกรรม วิธีการ และขั้นตอนการรายงานธุรกรรมให้ชัดเจน

(๔) มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมกับความเสี่ยงภายในองค์กร และขนาดธุรกิจของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ โดยรายละเอียดของนโยบายและระเบียบวิธีการเกี่ยวกับการควบคุมภายในให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

เรื่อง การกำหนดและดำเนินการตามนโยบายและระเบียบวิธีการเกี่ยวกับการควบคุมภายในของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖

(๕) มีมาตรการในการดำเนินงานเกี่ยวกับการร่วมใช้ข้อมูลระหว่างสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ กับสาขาหรือบริษัทในเครือทั้งในประเทศและต่างประเทศ และอยู่ในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน

(๖) มีมาตรการเกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอน และรายละเอียดในการเก็บรักษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้ลูกค้าแสดงตน ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า และข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรม

ข้อ ๖ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องกำหนดแผนในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและระเบียบวิธีการตามประกาศนี้ โดยต้องได้รับการทบทวนเป็นระยะและปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ข้อ ๗ สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ อาจกำหนดนโยบายเรื่องอื่น ๆ นอกจากนโยบายตามประกาศนี้ เพื่อรองรับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายว่าด้วยการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงด้วยก็ได้

ข้อ ๘ ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ กำหนดนโยบายสำหรับการประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กรของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ที่กำหนดตามประกาศนี้ และดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลตำรวจตรี ปรีชา เจริญสหายานนท์

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน